

Bloc 4: Interacció amb l'entorn en el temps de lleure

La interacció amb l'entorn en el temps de lleure és el bloc de sabers que posa el focus en la relació de l'alumnat amb l'entorn com a espai de pràctica d'activitat física i d'ocupació del temps lliure. Es tracta d'ajudar-los a descobrir, progressivament, les possibilitats que ofereixen el barri, el poble, la ciutat o el medi natural per moure's, jugar i mantenir-se actius de manera autònoma.

L'alumnat ha de reconèixer i valorar les activitats físiques que es duen a terme fora del centre com a experiències enriquidores. Aquestes pràctiques permeten ampliar el repertori motor, sortir de la rutina habitual i viure noves situacions en contacte amb l'entorn que afavoreixin el gaudi, la relació amb els altres i el benestar personal.

Al llarg de l'etapa es promou que identifiquin, descriguin i comparteixin les activitats físiques que duen a terme en el temps de lleure, per fer visible la diversitat de pràctiques. Aquest intercanvi no només amplia el repertori d'activitats, sinó que també fomenta la capacitat de comunicar, ensenyar i dinamitzar propostes motrius entre iguals.

Així mateix, es busca apropar l'alumnat a la realitat de l'entorn proper, per ajudar-lo a reconèixer espais, entitats, clubs i associacions que ofereixen activitats físiques saludables. D'aquesta manera es reforça la connexió entre l'escola i l'entorn, i s'afavoreix una participació progressivament més activa i autònoma fora de l'àmbit escolar.

Aquest bloc també incideix en la comprensió del temps de lleure com un espai per adoptar hàbits saludables i promoure la reflexió i la presa de decisions sobre les pròpies pràctiques. L'alumnat aprèn a identificar activitats que aporten benestar, a equilibrar opcions actives i sedentàries i a gestionar el temps lliure de manera conscient.

En aquesta línia, es fomenta la participació de l'alumnat en la planificació, organització i desenvolupament d'activitats físiques senzilles a l'entorn, com jocs al parc, rutes o activitats a la natura. Aquest procés s'inicia amb situacions guiades pel docent, en què l'alumnat col·labora en la preparació i presa de decisions, i evoluciona cap a una participació cada vegada més autònoma en la preparació del material, la gestió de la seguretat i l'adaptació de les activitats a les característiques de l'espai.

Paral·lelament, es treballa el respecte i la responsabilitat envers l'entorn, i es promouen actituds de cura, millora, ús adequat dels espais i anàlisi crítica de l'impacte de la pròpia pràctica, amb l'objectiu de minimitzar-ne les afectacions.

Finalment, es fomenta la creativitat i la sostenibilitat a través de la construcció i ús de materials propis i utilitzant recursos accessibles, reciclats i segurs, i se'n valora la funcionalitat i possibilitats d'ús en diferents contextos.

Aquest bloc pretén, doncs, que l'alumnat desenvolupi una relació activa, crítica, responsable i saludable amb l'entorn, integri l'activitat física en el temps de lleure i esdevingui progressivament més autònom en la pràctica.

Seqüenciació i concreció dels sabers

Bloc de sabers: Interacció amb l'entorn en el temps de lleure		
 Competència específica 4: Valorar l'entorn com a espai de pràctica d'activitats físiques i d'ocupació del temps de lleure, utilitzant-lo de manera respectuosa i responsable per participar en la seva conservació i millora.		
Criteris d'avaluació		
1r i 2n	3r i 4t	5è i 6è
4.1. Practicar algun tipus d'activitat física vinculada al barri, al poble o a la ciutat o al medi natural com una forma d'enriquir les tipologies d'activitats físiques que es donen en contextos de pràctica motriu a l'escola i d'ocupar el temps de lleure. 4.2. Valorar l'entorn com a espai de pràctica d'activitats físiques saludables i satisfactòries en el temps de lleure fent-ne un ús respectuós.	4.1. Practicar activitats físiques variades vinculades al barri, al poble o a la ciutat o al medi natural com una forma d'enriquir les tipologies d'activitats físiques que es donen en contextos de pràctica motriu a l'escola i d'ocupar el temps de lleure. 4.2. Valorar l'entorn com a espai de pràctica d'activitats físiques saludables i satisfactòries en el temps de lleure, contribuint a la seva conservació utilitzant els espais, els materials i les instal·lacions de manera respectuosa i responsable.	4.1. Practicar activitats físiques variades vinculades al barri, al poble o a la ciutat o al medi natural com una forma d'enriquir les tipologies d'activitats físiques que es donen en contextos de pràctica motriu a l'escola i d'ocupar el temps de lleure identificant les possibilitats que ofereixen els diferents entorns. 4.2. Valorar l'entorn com a espai de pràctica d'activitats físiques saludables i satisfactòries en el temps de lleure, contribuint a la seva conservació utilitzant els espais, els materials i les instal·lacions de manera respectuosa i responsable i de les mesures que cal prendre per minimitzar-ne les afectacions.

Sabers		
Temps de lleure saludable		
1r i 2n	3r i 4t	5è i 6è
Valoració de les pràctiques d'activitats físiques programades que es realitzen fora de l'escola. - Identificació de les activitats físiques que es fan fora de l'escola (quines activitats han fet: natació, sortida a la muntanya, el Dia de l'Educació Física al carrer, jornada atlètica, etc.). [ESS] - Expressió de sensacions i gustos personals en la realització d'activitats físiques programades (dir què és el que més agrada de la jornada atlètica o com ens sentim després de fer una excursió a la muntanya, etc.).	Participació en la planificació de les pràctiques d'activitats físiques programades que es realitzen fora de l'escola. - Identificació d'espais propers a l'escola per a la pràctica d'activitats físiques (on és el carril bici, les rutes de senderisme properes, els parcs o els parcs de patinatge, etc.). - Selecció del material necessari per a una sortida a l'entorn proper (fer una llista de què cal portar a la motxilla: calçat adequat, aigua, gorra o material de joc específic, etc.). [ESS] - Proposta d'activitats físiques per fer en espais compartits (jocs de persecució, curses, circuits, senderisme, gimcanes, orientació, etc.).	Participació en la planificació i el desenvolupament de les pràctiques d'activitats físiques programades que es realitzen fora de l'escola, posant en pràctica els aprenentatges adquirits prèviament en la seva preparació. - Selecció d'espais propers a l'escola per a la pràctica d'activitats físiques (platja, muntanya, parc, plaça de la Vila, etc.). - Proposta d'activitats viable per fer en l'entorn proper i dinamització amb l'ajuda del docent (disseny i proposta de rutes, tria de jocs que es faran, selecció dels materials i previsió del temps, etc.). [ESS] - Gestió de la seguretat a la pràctica (revisar l'estat del material, preveure zones de descans, acompanyament a infants més petits i aplicar protocols de grup durant el trajecte, etc.).
Enumeració de les activitats físiques que l'alumnat faci durant el temps de lleure amb la intenció que tothom en conegui de noves. Identificació d'activitats físiques practicades fora de l'escola (compartir una llista a la classe dels jocs	Descripció de les activitats físiques que l'alumnat faci durant el temps de lleure amb la intenció que tothom en conegui de noves. Presentació de les activitats físiques que duen a terme en el temps de lleure	Explicació de les activitats físiques que l'alumnat faci durant el temps de lleure, i documentant-les, amb la intenció que tothom en conegui de noves. Enregistrament i documentació de models

Sabers		
Temps de lleure saludable		
1r i 2n	3r i 4t	5è i 6è
que fem a la plaça, al parc o a les activitats extraescolars, etc.). [ESS] - Reconeixement de la diversitat d'activitats físiques possibles (descobrir que hi ha qui fa dansa, qui fa natació o qui surt a córrer amb la família, etc.). - Pràctica a l'aula d'activitats proposades per l'alumnat (provar de jugar a un joc que un nen o nena ha portat de "fora" per valorar si ens agrada).	(explicar quina activitat fan, quines normatives tenen, quin material necessiten o on es practiquen, etc.). - Diferenciació entre tipologies d'activitats de lleure (físiques o esportives: caminar, nedar, fer atletisme. A l'aire lliure: excursions, ciclisme. En espais tancats: gimnàs. Organitzades: cursos, activitats dirigides. No organitzades o lliures: activitats espontànies, sense planificació). - Experimentació de les activitats descrites pels companys (organitzar una sessió en què cada grup ensenya i dirigeix la seva activitat física de lleure als altres). [ESS]	motors de l'entorn (crear un "banc de reptes" en vídeo o fitxes d'acció o un mapa digital amb els llocs i activitats que fan al poble o ciutat). - Promoció i difusió de la pràctica física en el temps de lleure entre els iguals (crear una guia o un "receptari" de jocs de lleure actiu per animar els altres a no ser sedentaris i conèixer les possibilitats de l'entorn proper i del pati de l'escola). - Dinamització en les activitats (ensenyar la normativa bàsica o l'estratègia d'una activitat que dominem per tal que el grup la pugui practicar amb èxit). [ESS]
Identificació d'alguna entitat de l'entorn més proper que fa pràctiques d'activitats físiques saludables. - Reconeixement d'entitats de l'entorn proper que ofereixen activitat física (club esportiu del barri, activitats extraescolars de l'escola, grups que fan esport al parc, etc.). - Identificació d'activitats físiques que es poden practicar a les entitats de l'entorn (futbol, dansa, gimnàstica, bicicleta, atletisme, etc.). [ESS]	Identificació d'algunes de les entitats de l'entorn més proper que fan pràctiques d'activitats físiques saludables en què predomina el joc net i el respecte per l'entorn. - Identificació d'entitats de l'entorn proper que promouen activitat física saludable (clubs esportius, escoles esportives municipals, activitats del barri, etc.). - Reconeixement de pràctiques basades en el joc net promogudes per entitats de	Interès en algunes de les entitats de l'entorn més proper que fan pràctiques d'activitats físiques saludables en què predomina el joc net i el respecte per l'entorn. - Interès per participar en entitats de l'entorn que promouen activitat física saludable (apuntar-se a un club, participar en activitats físiques promogudes per entitats del barri o del municipi, etc.). - Valoració crítica de les pràctiques

Sabers		
Temps de lleure saludable		
1r i 2n	3r i 4t	5è i 6è
Descoberta d'espais propers on es fan aquestes activitats (pati de l'escola, parc del barri, pista poliesportiva, piscina, etc.).	l'entorn proper (respectar les normes, no fer trampes, acceptar guanyar i perdre, respectar companys i companyes i rivals, etc.). [ESS] Valoració del respecte per l'entorn en la pràctica d'activitat física per entitats properes (club que promou una cursa amb zero residus, no embrutar la muntanya quan es fa escalada, respectar els espais comuns com parcs o pistes, etc.).	promogudes per les entitats segons el joc net i el respecte (detectar conductes inadequades com fer trampes, faltar al respecte o embrutar espais, etc.). [ESS] Implicació en la difusió d'activitats físiques de l'entorn (explicar activitats als companys i companyes, recomanar opcions, participar en iniciatives del centre o del barri, etc.).
Descripció de les característiques que defineixen el temps de lleure saludable, satisfactori i respectuós amb l'entorn. - Explicació de les activitats físiques pròpies del temps de lleure saludable (jugar al parc, anar en bicicleta, córrer, saltar, ballar, etc.). - Reconeixement de pràctiques motrius que procuren benestar i diversió (jocs actius, moviment lliure, activitats amb els iguals, etc.). - Identificació d'accions de respecte per l'entorn durant l'activitat física (no embrutar el parc, respectar plantes i espais, tenir cura del material, etc.). [ESS]	Identificació del temps de lleure com a espai per a la pràctica d'activitats físiques saludables i satisfactòries i respectuoses i responsables amb l'entorn. - Identificació del temps de lleure com a espai per a la pràctica d'activitat física (jocs al carrer, activitats esportives, ús d'espais del barri, etc.). - Valoració d'activitats físiques saludables i satisfactòries en el temps de lleure (escollir activitats actives en comptes de sedentàries, combinar joc i moviment, etc.). [ESS]	Gestió del propi temps de lleure com a espai per a la pràctica d'activitats físiques saludables i satisfactòries i respectuoses i responsables amb l'entorn. - Gestió del propi temps de lleure incorporant activitats físiques saludables amb suport (organitzar el temps per fer activitat física o sortir a moure's amb regularitat). - Selecció d'activitats motrius adequades als interessos i necessitats personals (esports, activitats a l'aire lliure, pràctiques amb els iguals, etc.).

Sabers		
Temps de lleure saludable		
1r i 2n	3r i 4t	5è i 6è
	• Aplicació d'actituds de respecte i responsabilitat en la pràctica motriu en l'entorn (respectar normes d'ús dels espais, compartir zones de joc, cuidar l'entorn, etc.).	• Presa de decisions i regulació de la pròpia pràctica motriu en l'entorn de manera responsable (escollir espais adequats, adaptar el comportament per no molestar, evitar situacions de risc o d'impacte ambiental). [ESS]
Coneixement d'algunes pràctiques d'activitats físiques que es poden dur a terme al barri, al poble o a la ciutat o al medi natural. • Coneixement de pràctiques d'activitat física en l'entorn proper (jocs al parc, anar en bicicleta pel barri, córrer a la pista, etc.). • Identificació de diferents espais per moure's (plaça, parc, pista, camins, entorns naturals propers, etc.). • Reconeixement de maneres de moure's segons l'espai (córrer en espais amplis, grimpar en jocs, caminar per camins, etc.). [ESS]	Coneixement d'algunes pràctiques d'activitats físiques que es poden dur a terme al barri, al poble o a la ciutat o al medi natural i de les mesures que es poden prendre per no malmetre l'entorn. • Coneixement de pràctiques d'activitat física en entorns diversos (urbà i medi natural: rutes, jocs a l'aire lliure, activitats esportives, etc.). • Identificació de com adaptar l'acció motriu a l'entorn (ritme en una caminada, control en bicicleta, desplaçament per terrenys diferents, etc.). • Reconeixement per a una pràctica motriu sostenible (respectar les vies pedalables, respectar el mobiliari urbà, no generar residus a l'entorn natural, etc.). [ESS]	Planificació de diferents pràctiques d'activitats físiques que es poden dur a terme al barri, el poble o la ciutat o el medi natural i de les mesures que es poden prendre per no malmetre l'entorn. • Planificació de pràctiques d'activitat física en entorns diversos (organitzar una sortida, preparar una ruta, proposar activitats a l'aire lliure, etc.). • Selecció d'activitats motrius segons les condicions (de l'entorn: tipus d'espai, dificultat del recorregut, condicions del medi, etc. Climàtiques: tenir present la previsió meteorològica i l'època de l'any). [ESS] • Previsió de condicions per a una pràctica segura i sostenible (climatologia, respectar i adequar l'activitat a l'entorn, etc.).

Sabers		
Temps de lleure saludable		
1r i 2n	3r i 4t	5è i 6è
Construcció de materials senzills i segurs que puguin ser utilitzats en la pràctica d'activitats físiques. • Construcció de materials senzills per a la pràctica d'activitat física (pilotes amb paper, saquets amb arròs, cèrcols amb corda, etc.). • Utilització dels materials construïts en jocs i activitats motrius (llançar, rebre, transportar, fer equilibris, etc.). • Reconeixement de condicions bàsiques de seguretat en l'ús dels materials durant l'activitat física (que no pesin massa, que no facin mal en tocar, que estiguin ben tancats, que no punxin o que no tallin, etc.). [ESS]	Construcció de materials funcionals i segurs que puguin ser utilitzats en la pràctica d'activitats físiques. • Construcció de materials funcionals i sostenibles per a la pràctica motriu (materials que permeten botar, llançar amb precisió o colpejar, etc.). • Adaptació dels materials segons l'activitat (mida, pes, forma per facilitar el joc o l'execució motriu, etc.). • Comprovació del funcionament i la seguretat dels materials construïts durant la pràctica (provar-los, ajustar-los, detectar si es trenquen o no funcionen bé, etc.). [ESS]	Autoconstrucció de materials atractius, funcionals i segurs que puguin ser utilitzats en la pràctica d'activitats físiques. • Construcció de materials atractius i funcionals per a activitats físiques (pilotes per a jocs de punteria, material pels jocs de pati, etc.). • Disseny i selecció de materials segons l'objectiu de l'activitat motriu (precisió, força, coordinació, joc col·lectiu, etc.). • Valoració i millora dels materials construïts a partir del seu ús durant la pràctica (analitzar si faciliten el joc, si són segurs i si responen a la funció prevista, etc.). [ESS]